

PREDGOVOR

006

— k. — STUDENTSKI ČASOPIS ZA KNJIŽEVNOST, KNJIŽEVNU I KULTURALNU TEORIJU — BR.9 — PROSINAC 2010.

007

008

— PREDGOVOR

— Nakon poduljeg *intermezza* pred vama je novi *k.* koji je, u svom devetom izdanju, potpuno posvećen filmskoj umjetnosti. To se činilo prirodnim nastavkom izvedbe broja koji je prethodio čime smo, nakon teatrologije, pokrili i područje najmlađe katedre na Odsjeku — što ne bi trebalo doživljavati kao prigodničarstvo već kao rezultat danas tih i takvih institucionalnih stanja i pokušaj njihova prevladavanja. Filmologija se, unatoč svakodnevnom tranzicijskom zasipanju filmskim festivalima i, u komparaciji, bitno oskudnijem zasipanju tranzicijskim filmskim praksama, nikada nije prestala odbijati od Akademije u sjevernom do Filozofskog u južnom korneru, a uvijek nekako završavajući u akademskom mrtvom kutu, čemu svjedoči i činjenica da u nas filmski studiji kao zasebni entitet i dalje ne postoje. Iako smo jedna od rijetkih zemalja na svijetu koja se može pohvaliti autohtonom — filmskom enciklopedijom. No, ostavit ćemo to za neku drugu priliku, a ovdje tek kao skicu aktivističkog angažmana za neko vrijeme koje će doći. Da citiramo našeg sugovornika u ovom broju, talijanskog dokumentarista **di Giannija**, kad odgovara na pitanje o budućnosti — vidjet ćemo. Stoga o ovom *k.* tek kao o pokušaju jednog takvog prevladavanja studentskim tekstovima koji se stilski, tematski i teorijski teško mogu usustaviti, ali, za razliku od prethodnih brojeva, predstavljaju kostur koji je nadopunjen prijevodima, a ne obrnuto. No ako bismo tom pokušaju ipak *pokušali* odrediti najmanji zajednički nazivnik, onda bi se varijabla vremena, kao što svakom sustavu prirodno dođe — dala proglasiti onom prema kojoj se tekstovi nužno referiraju, iako za time deklarativno svi ne posežu. Počevši s tematizacijom filmskog i ne samo filmskog vremena koje ovaj broj prožima kao krovni, kišobranski tekst prepoznat ćemo **Yacavoneov** koji u okvirima teorijskog koncepta svjetotvorstva i na fonu rada **Nelsona Goodmana** i **Mikela Dufrennea** raspravlja o vječnim ontološkim pitanjima filmskosti. Tekst kolege **Kučana** o ruskim praktičnim i teorijskim formalistima ambiciozni je pak okršaj s neiscprnom temom koju svo vrijeme svijeta vjerojatno neće pregaziti pa je posve legitimno opetovano joj se vraćati. Kao i neizbježnom **Hitchcocku**, samorazumljivo. Stoga o njemu jedan manji temat koji čine autorski tekst

Silvestra Milete o filmu **KONOPAC** kojim reanimira rasprave o **Hitchcockovu** pokušaju ostvaraja jedinstvena kadra što očito ima svoje vremenske reperkusije, neovisno o kojoj kružnici unutar koncentričnog shvaćanja filmskog vremena govorili, te *case study* nedavno preminulog škotskog filmologa **Johna Orra** koji ne ulazi toliko u formalistička razmatranja vremena iako otkriva etičku dimenziju vremenskog baveći se **Hitchcockovim flashbackovima** u analitičkim uvjetima stvaranja dijaloga između njegove filmske poetike i **Humeove** filozofije u slučaju, dakle, hjumovskih nevolja tipično hičkovskih likova. **Todd McGowan**, možda čitateljima najpoznatiji od stranaca u ovom broju, donosi ideološke i, još jednom, etičke implikacije jednog određenog žanra u svjetlu hegelijanskog razmatranja nemogućnosti budućeg vremena, dok studentica **Andrea Kovač** etički implicira prostorno i vremenski mnogo bliskije, a također žanrovske teme u analizi suvremenog domaćeg (anti)ratnog filma. Konceptualni problemi pri zamišljanju vremena koje još nije bilo tako, čini se, mogu biti jednako složeni kao i suočavanje s vremenom koje je bilo jučer. Pred kraj uvodnika, ne slijedeći sam sadržaj broja, o vremenu između redaka — odnosno, o uvjetima koje će tek vrijeme (možda) promijeniti — u tekstovima koji žele premostiti stalni teorijski i vrlo činjenični prostor između političkog i umjetničkog, tržišnog i estetskog, iz pera kolege **Benića** te onaj između rodnosimptomskog i filmskog u kratkom i britkom eseju **Maruše Stamać**. Za kraj ostavljamo i vrijeme koncipiranja, uređivanja i realiziranja broja koji je bio svojevrsan **RESAN**, transliteracija **Watkinsova** filmskoga vremena u historijsko (ili tržišno) vrijeme — zbog toga se ispričavamo s nadom da će spomenuti *intermezzo* biti nadoknađen sadržajem ovoga broja i ubrzanim radom na idućem, jubilarnom, koji će biti prvi pod uredništvom generiranom *novim režimom studiranja*, čime će k. izaći iz svog prvog desetljeća i otvoriti stranice novim generacijama kritičara književnosti, kulture, kazališta i filma. Sistema kao takva, ako hoćete.

— UREDNIŠTVO

— k. — STUDENTSKI ČASOPIS ZA KNJIŽEVNOST, KNJIŽEVNU I KULTURALNU TEORIJU — BR.9 — PROSINAC 2010.

O11